

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any IV.—TARRAGONA, 5 Març de 1916.—Núm. 127.

DE PATRIOTISME

Els regionalistes i Tarragona

Nostres llegidors degueren notar que en nostre nombre passat deixarem de publicar la acostumada secció «De l'Ajuntament» i sens dubte algu creuria que fora degut a no haver acudit a la sessió del dia 19 de Febrer i no es pas aixó, no, el motiu de aital omisió. El nostre fervent amor a la Tarragona tarragonista fa que qualques vegades passem per alt, o millor dit, fem com si res hagues passat si tenim de ocupar-nos d'algun assumpte que en ell hi pugui sortir perjudicada la nostra estimada ciutat, encare que sigui menester sacrificar un acte que en sa defensa hagi pogut fer un de casa nostra.

I heu's-aquí, doncs, el perquè no publiquessim la ressenya de la mentada sessió de l'Ajuntament, tot i haver-hi pres bona part nostre Regidor En Piñol en defensa de Tarragona, i avui ens mou l'escriurer aquestes ratlles per a posar les coses en son verdader lloc, contestant a les insidioses paraules de *La Veu de Tarragona* de diumenge passat, referent a la sessió que'ns ocupa.

Deia *La Veu*.

«Després de l'ordre del dia, l'Alcalde explica l'anada de la Comissió a Madrid per la qüestió del Dipòsit Franc. En Boada hi afegeix quelcom que oblidava l'Alcalde i en Piñol fa uns comentaris desgraciadíssims dels que no volem parlar perquè en assumpte tan delicat no voldriem que ningú pogués creure que hi ha dualitat de criteri dintre l'Ajuntament, en lo que a la sessió passada es logrà una perfecta unanimitat. Sols per aixó no ressenyem l'hermosíssim discurs, amarat del més sa patriotisme, amb que l'Albafull contestà a les paraules de Piñol.»

Hem volgut copiar els paragrafs de *La Veu* per a que Tarragona pugui jutjar ambdues actituds, la seva i la nostra, en assumpte de tanta transcendència com es el de Dipòsits Francs per a nostra ciutat. Després de la lacònica explicació que donà l'Alcalde de la anada de la Comissió a Madrid per la qüestió del Dipòsit Franc, En Boada afegí tot seguit no *quelcom que oblidava l'Alcalde*, sinó treballs de molta importància per a Tarragona com es la visita a la Direcció del Nort per a recavar se despatxin bitllets de tercera classe des d'aquí a Valencia, la millora de material i major rapides en els trens des de Lleida a Tarragona i un nou tren de nostre ciutat a Tortosa per la millor combinació i desenrotll del comerç de ambdues poblacions, i després En Piñol passà a ocupar-se de lo que deia *El Poble Català* en un article den Corominas que ell considerava tendències per a Tarragona, per la sencilla raó de que al manifestar en dit article que si concedien el Dipòsit Franc per Decret tal com se havia dit, ja'ls hi anava be—an els barcelonins—perque si be de moment se feien certes exclusions després demanant-ho i en un plaç de 60 dies a partir de la publicació a la *Gaceta*, si no's dictava cap resolució en contra, se consideraba com a concedit, veient doncs aquí el perill per a nostre Port puix que després podria vindre el que se pogués elaborar, dintre el Dipòsit Franc, els vins, olis, avellanes, etc., tot aixó que es pâ de vida per a Tarragona.

Mencionà En Piñol les paraules de mal gust de Romanones i al dir-ho no fou porque consessin aquestes, sinó porque se sapigués ben be en el sentit

en que se'ns tenia, puix que En Romanones prenent la nostra visita com a arma política, se'ns presentava en contra de Barcelona éssent aixís que al anar allí, a Madrid, no ho ferem pas en caracter de protesta de que's dongui a Barcelona el Dipòsit Franc sinó de que's fassi a Tarragona la mateixa concessió.

Tampoc no volgué deixar passar pel alt, En Piñol, el fet de que estant a Madrid, el Foment del Treball Nacional de Barcelona telegrafia en el sentit de que consideraven els Ports de Cádiç, Vigo i Barcelona com a propis per als Dipòsits Francs aixís com també demanant la construcció de ferro carril de Valladolid a Vigo, a fi de arrastrar totes les mercaderies del interior cap a Vigo per a que aquest esdevingués un port important. No deixava de tenir una marcada importància el que'l «Foment» se ocupés de aixó en aquell sentit i en aquells precisos moments.

I com a conseqüència de tot aixó l'altre fet de que la premsa de Barcelona no hagués fet menció per a res del Port de Tarragona en quant a la necessitat de que se'ns dongués també el Dipòsit Franc, éssent aleshores quan En Ventosa i En Vallvé feren constar que *La Veu de Catalunya* se'n havia ocupat. En Piñol els hi contestà que ja creia era veritat que s'en hagues ocupat empró que ell considerava que mai *La Veu* arribaria a tindre la importància que representa el «Foment» dins del comerç.

Darrerament fou quan En Piñol digué que al arribar de Madrid trovà una impressió que demostrava hi hagués determinats elements que semblava feien el caldo gros als de Barcelona amb aquest assumpte del Dipòsit Franc, a lo que l'Albafull digué desseguit que si tindria la valentia de dir qui eren aquests elements, contestant-li En Piñol que si no ho deia era porque no se li havia volgut manifestar qui eren i per tant ell no atacava a ningú directament i si solsament transmetia lo que havia recullit a l'arribada i que podrà tenir la seguretat el senyor Albafull de que si ho arribava a sapiguer, ho diria.

I are, uns comentaris per a que tot'hom pugui fer-se càrrec de la actuació dels regionalistes envers Tarragona, no en aquest assumpte del Dipòsit Franc, sinó en tots els que's posen en pugna els interesos de Barcelona i Tarragona puix ells, els regionalistes de aquí i de allà, se converteixen sempre en uns excelents barcelonistes.

Nosaltres, els nacionalistes tarragonins, sempre i a tot' hora hem sigut fidels al nostre lema de patriotisme, fassi referencia a Catalunya, fassi referencia a Tarragona. I quan se ha tractat de un assumpte que's demana en nom de Catalunya no s'hi oposem fins i tan que'l perjudici ens arriba a nosaltres, a Tarragona; aleshores ens fem oír com cal i una prova n'és la campanya de les Zones Neutrals que en nom de Catalunya emprehgueren els barcelonins, i que tingueren la pretensió de vindre a la nostra ciutat amb uns intents que no pogueren obtenir mercés a que, a Tarragona, se sabia lo que's feia encare que no parlessim. Cal recordar la memorable reunió de l'Ajuntament aont el nostre Lloret sapigué contestar a les paraules imperials pronunciades per En Cambó.

Qui desconeix el sagrat amor (?) que per a Ta-

rragona tenen els barcelonins? Una prova n'és el telegrama, a que feia menció En Piñol, del «Foment del Treball Nacional» de Barcelona procurant per a Cádiç, quan aquesta població mateixa protestava de que's concedigués a Barcelona el Dipòsit Franc mentre's que Tarragona, que li pertoca per a sa vida, no en protesta.

I no sabem també els punts que calça *La Veu de Catalunya* en quan a beneficiar a Tarragona? No recordem aquella relació districtes marítims de Catalunya que publicà, sense fer-ne menció de les de Tarragona? I recentment, quan se va presentar a la Mancomunitat de Catalunya aquella instancia del nostre «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria» demanant la implantació de una Escola de Comerç i d'Arts i Oficis per a Tarragona, quina protecció hi va donar *La Veu de Catalunya* sinó la de esborrar de la nota oficiosa que diariament publica la Mancomunitat, totes quantes noves feien referencia a la mentada instancia! I és més encare; sabém que fent-se ressó de lo que demanava el «C. A. de D. del C. i de la I.» de nostra ciutat, se escrigué per una brillant ploma, la den Rucabado, un hermos article fent notar lo necessari que era la instauració de les Escoles mentades a Tarragona, que aquest article se arribà a compondre, que fins se coregiren les proves de la impremta, i que no obstant es encare aquesta la hora en que ha de veure la llum pública a les columnes de *La Veu de Catalunya*, mercés a la prohibició de un *entranyable amic* de Tarragona, del capitost dels regionalistes, del senyor Durán i Ventosa!

Veigin, doncs, els Albafulls, Ventosas i Vallvés, si podem fiar-nos gaire del amor dels regionalistes, dels barcelonins, envers a la ciutat nostra, a la aimada Tarragona que'ns ha vist naixer, la ciutat de nostres amors.

I are, per a acabar, que'ls tarragonins esbrinin qui deuen ésser aquells que treballen a favor dels barcelonins o en tot cas que ho encomanin a l'Albafull que fou qui se aixecà furiosament a contestar an En Piñol, que tal vegada ho podria esbrinar-ho.

Aont es, doncs, el veritable patriotisme, senyora *Veu de Tarragona*?

Dipòsits francs

Continuen les nostres Entitats preocupant-se de aquest afer que te verdadera transcendència per al nostre port.

El projecte de R. D. publicat per la premsa, a fi de que sigui conegut per qui hagi de informar durant el període que pensa obrir el Govern per a recullir totes les impresions, no ens ha causat sorpresa, de una part, si es tenen en compte les manifestacions que feu el Ministre senyor Urzaiz a la Comissió de nostra ciutat.

De lo que'ns convens dit projecte és que aquesta concessió no és feta amb verdadera sinceritat, no és filla per part del Govern de aquella noblesa que deu presidir totes aquelles manifestacions que es te el convenciment que han de reportar riquesa, vitalitat en la vida de la nació, se hi veu en ell quelcom que no dona pas una llum diàfana del procedir dels governants i que a nosaltres ens fa creure que es una concessió feta per a complir certs compromisos polítics i al ensemps potser també per a desarmar a contrincants que del projecte de Dipòsits Francs i Zones Neutrals ferien les eleccions consecutives que els hi servia de plataforma per a fer ballugar el cos electoral.

BIBLIOTECA PUBLICA
TARRAGONA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Rambla de Sant Joan, 50, baixó,
TELÉFON, 255

Els treballs se publiquen baix la
responsabilitat de llurs autors.
No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Trimestre ..... 1'50 ptes.
Anuncis, a preus convencionals.

Si desgraciadament aquest presentiment nostre es confirmés, ho sentiríem amb tota l'ànima doncs que aleshores fora aquest R. D. com molts i molts altres que una vegada publicats no han tingut cap finalitat pràctica, doncs després de donats a la *Gaceta* han vingut els entrebancs de intervenció oficial i formulismes i han tirat a terra tot lo primitiu. I de tots es ben sapigut que el comerç avui mes que avans, necessita de una gran llibertat de acció en les concessions que se li fassin contrariament es dogallar-lo; i nosaltres preveiem per aquest cas el que el Dipòsit Franc concedit per el Govern sense aquest convenciment de utilitat serà un fracàs com ho han sigut els Dipòsits Comercials, i n'obstant el Govern haurà lograt el seu efecte polític desarmant també als que sense tenir potser un plé convenciment del èxit de lo que demanaren, els hi servia de plataforma política.

Això havem de regoneixer que es una gran desgracia nacional.

En quant al text del R. D. deiem que no'ns ha sorprès, perque ja al oir les manifestacions del senyor Urzais deduirem que al donar-lo ho faria de una manera tan restringida per de moment que no ampliaria gaire cosa mes de lo que son avui els Dipòsits Comercials.

Però, la publicació per R. D. de la concessió de D. F. te greus perills baix distins aspectes del ordre mercantil i molt mes en nostre país que la estabilitat dels ministres i dels governs dura lo que un llam.

Un dels perills mes grossos es lo que veiem continuament que lo que fá un R. D. al poc temps ve un altre a desfer-ho i aixó porto per consecuencia el que al entorn de una concessió feta en aquesta forma no puguin tenir estabilitat els negocis i que en aquests no hagi ningú que se atreveixi a esmenar-hi grans capitals doncs está exposat sempre a arruinar-se. Mentres que fet per una Llei te una efectivitat molt mes grossa doncs que no dependeix del capritxo de un Ministre, i clar es que poden llensar-se els capitals amb mes seguretat a les empreses.

Veiem també confirmada la nostra temensa de que sols serà, per are, un simulacre de Dipòsit franc el R. D. del senyor Urzais, les diferencies ben marcades que hi ha entre el projecte de Llei presentat al Congrés per la Comissió de Zones franques i el R. D. avans esmentat, ho diuen clar.

Primerament i és potser lo més essencial per l'èxit o el fracàs de aquestes institucions, es que mentres en tots els projectes de Llei que fins are se havien presentat eren les Jüntes de Obres de Port les que tenien preferencia per a la construcció i explotació de aquestes institucions, en el R. D. de are es tot lo contrari, aquestes tenen prohibició absoluta i no tan sols elles sino totes les demás entitats de caracter oficial; han d'esser les que construeixin i explotin els Dipòsits francs societats mercantils constituïdes amb arreglo al Codic de Comers, com qualsevol altre que vulgui dedicar-se a un altre negoci qualsevol.

Quins perills té aixó? Casi ens atreviríem a dir que significa la complerta anulació de la seva construcció i explotació. Per què, qui es que a base de un R. D. que's veu donat sense un plé convenciment de la utilitat i sols sí per conveniencies polítiques se atreveix a conservar un capital que no té cap classe de garantia material ni moral? Es què hi haurà algú, a no ser per patriotisme, que pugui aventurar-se a una empresa que els seus resultats son una incògnita? Qui es que pot esmersar aquets capitals en una empresa que l'Estat no dona plasso ni garanteix la seva estabilitat? I hasta suposant que per patriotisme es realitzés, la construcció del Dipòsit franc, quin comerç podria atrevir-se a fer unes instalacions d'ells que valguessin la pena si potser avants de acabar-la ja se hauria anulat la concessió?

Son moltes i moltes altres concauses que se desprenen de que aquest R. D. es sols de una relativa efectivitat que casi no valia la pena donar-li el nom de D. F.; mes bé, mes practic hauria estat, al nostre entendre, que se hagués donat mes ampliació als Dipòsits Comercials.

Vist ja lo que en podriem dir els termes generals en que sembla vindrà el R. D. anem a estudiar lo que donant-lo com a fet pot interesar-nos als tarra-

gonins per adaptar-nos a ell i treure'n els fruits de lo que pugui donar de sí, creient que aquesta es la feina mes profitosa per a nosaltres.

Acceptant que's compleixi la promesa feta pel sel senyor ministre de Hisenda de que'l R. D. tindrà caracter de generalitat i que'l nostre port, per lo tant, podrà gaudir dels seus beneficis, cal preparar-nos, perque si subsisteix la teoria de que no deuen ésser les Jüntes de Obres del Port qui fassi aquestes institucions, per a nosaltres com creiem per a tots els ports, es un nou problema que amb seguretat ningú tenia estudiat i com per els motius esmentats al comensament no és tan facil de trobar-hi solució, cal, doncs, que'ns preocupi i que dediquem al estudi de la seva solució el temps que convinga fins a trobar-la i encare que siga costosa no hi ha res impossible quan un poble está sanejat i respira ansies de vida, de renaixement a la vida activa de la nostra época, i aquestes necessitats les viu Tarragona, i les viu de aquella manera serena, enérgica i vibrant com sempre ha sapigut fer les seves coses i per aixó venen preocupant-se les seves entitats econòmiques amb activitat de aquest afer, mediten fundament els passos que donen, perque siguin ben profitosos, no fent obra senzilla sino obra ben cimentada, obra que al establir-la no tingui perills de enderrocament, sino que sigui ben perdurable com la supressió de consums que molt laboriosa fou la tasca de la Comissió, pero molt positius els seus resultats.

Aixís la volem nosaltres la feina i es la que espera tot Tarragona fassin les entitats que la representen, doncs que ella quan arribi el cas sabrà respondre amb aquell entusiasme de fet, de obra, com respongué amb la suscripció voluntaria per a la supressió dels consums, tenint en compte que aleshores foren uns quants anys seguits que se l'hi demanà al poble el sacrifici monetari per a evitar el seu dagollament, avui fora una sola vegada que se li demanaria el sacrifici, potser una mica mes important de un sol cop, però també lo de are fora per a evitar la seva mort mercantil.

I com és de creure que un poble com el nostre, que donà el hermós exemple dels consums, que tanta riquesa li ha portat, no dongui un segon exemple si el cas arriba?

Nosaltres hi estem convenuts de l'èxit si ve la necessitat, perque si algu contra la corrent tractés de fer trabeta com també ocorregué allavors, el poble sabria despreciarlos i prescindint sabria anar recta i seré aont li correspongués.

Preparem-nos, doncs, tarragonins per si la necessitat ho imposa a cridar a somatent i que quan aquest cas arribi tots com un sol home ocupem el nostre lloc d'honor, per a demostrar una vegada mes que Tarragona no és morta, sino que es ben viva i que viu aquella vida tranqüila sense remordiments de conciencia de que per ben viurer ella no ha tractat de perjudicar a cap altra ciutat germana.

RENOVACIÓ seguirá ocupant-se, en successius nombres, de aquest assumpte que tan afecta a la nostra estimada Tarragona.

(No publicat la setmana passada per haver-lo rebut massa tart)

◆ ◆ ◆

Notes ciutadanes

Uns Jocs Florals per caritat!

Transcorregut un paréntesi,—que l'amic Director de nostra RENOVACIÓ ha trovat excessivament llarc, i el Ciutadá també, per què no dir-ho?,—durant el qual la nostra ploma semblava com si ja s'hagués rovellat, repreném avui la nostra tasca d'analitzar, criticar, desglosar, o diguen-li com vulguen, la vida ciutadana de la nostra sempre i ara mes que mai estimada Tarraco, fent un prec a totes les entitats i corporacions culturals de nostra ciutat, a tothom qui, tarragoní de soca-arrel, sent bategar el seu cor a l'impuls de la vida de Tarragona, bregant amb la mesura de llurs forces per la prosperitat i per la dignificació de la patria nostra.

Per-què, per-què no s'ha establert aqui la costum de celebrar anyalment una de les festes mes caracteristiques de Catalunya, com ho és la en tots conceptes trascendental dels Jocs Florals? Per-què ha d'èsser Tarragona una de les excepcions de les po-

blacions de la seva relativa importancia de la terra catalana? Es que aqui no hi ha homes que siguin devots entusiastes de les lletres? Es que no hi ha aqui el caliu patri per a manifestar-se al menys una vegada a l'any, ben catalans, ben tarragonins, celebrant aquesta festa amb tot l'entusiasme de que son capassos els ciutadans que per sobre de tot estimen i volen ben ufana i orgullosa la seva Tarraco?

En varies ocasions, altres deixebles de l'Art pictòric, tarragonins de bó de bó, ens sorprenen amb exposicions de teles reproduint paisatjes i notes de color ben tarragoní, i el públic,—tot Tarragona—, celebra moltíssim les seves tasques, i els noms d'aquells artistes, concitadans nostres, son objecte de les mes xardoroses mostres de simpatia durant les seves manifestacions d'art tarragoní. Cada volta's guanyen, i ben guanyada, una fulla de llorer per a la corona amb la que'l treball honora a l'home que amb cos i ànima s'entrega amb constancia, amb fi i amb abnegació a cultivar l'Art!

Sovint també, pero no tant com voldriem, una colla de benemèrits ciutadans ens deixen oir unes cançons de la terra, unes cançons que han estat apreses amb la perseverancia del qui s'imposa un sacrifici diari com ho és lo que fan tots els qui componen l'honorable, benemèrit i llorejat «Orfeo tarragoní». La tasca artistica d'aquesta entitat ciutadana, és ben remarcable, i avui no hi ha un sol ciutadá tarragoní, que a l'anunciar-se una festa que dongui l'Orfeo o al rèbre noves falagneres dels seus èxits fora Tarragona, durant alguna de les excursions que acostuma a fer i per les que col·loca el nom de nostra ciutat a l'alt nivell artistic i cultural a que s'ha fet acreedora, no hi ha un sol tarragoní, deiem, que no s'emocioni i que no senti el seu cor mes amatat d'aquest amor concitadá per tot lo de casa nostra, per tot lo que sia tarragoní!

Quan no, és un quintet d'aixerits músics o la Filarmónica, que'ns proporcionen unes audicions de música que'ls mes exigents i refinats *amateurs* se donen sempre per convençuts i satisfets.

I torném a l'objecte primordial d'aquesta nota.

Ciutadans aimants de l'Art en totes les seves ramificacions: Es posible instaurar a Tarragona uns Jocs Florals anyalment? Si es factible, com aixis ho creiem tots els qui sentim veneració per les lletres patries, per-què no's realitzen tots els treballs necessaris per a que, cada any, vinguin al torneig literari tots els que avui han de manifestar-se, ça i enllá, com fulles escampades d'aquest gran llibre que aplega els batecs de l'ànima popular?

Per avui fem punt. Pero insistim en que, per tots els ciutadans verament considerats com a tals, se precuri la instauració a Tarragona d'uns Jocs Florals!

La patria nostra, que ho és també dels Yxart, dels Pin i Soler, i de tants altres, en restaria agraida per sempre mes!

CIUTADÁ.

◆ ◆ ◆
Si volém que prosperi la industria
si volém que floreixi'l comerç,
hem de ser-ne bons fills de la patria
que n'és una mare
qu'estima als fills seus.

Si volém estroncar nostres vicis,
si la pau és tan sols nostre anhel,
hem de ser-ne bons fills de la patria
que sempre ella'ns serva
l'amor que busquem.

Si volém llibertat verdadera,
si volém de la gloria'ls lloers,
hem de ser-ne bons fills de la patria
qu'és font d'alegries,
de goig i de pler.

Si estimém com se deu a la patria,
si per ella lluitém sempre amb fé,
nostra terra veurá un jorn l'aurora
d'un'era de ditxes,
treball i progrés.

JOSEP ALEMANY I BORRÁS.

◆ ◆ ◆

La lluita per la vida

El benemèrit «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria» de nostra ciutat, ha prè el important acord de dirigir-se als senyors comerciants demanant-los-hi que, donades les circumstàncies actuals d'encariment de les subsistències, tinguessin a bé augmentar els salaris dels seus dependents.

No cal dir que l'acord es lloable i ben justa la petició que's farà. Els dependents de comerç son sens dubte els més perjudicats en aquet temps anormals que atravassém. Ells, per el paper que'ls hi correspon dintre la Societat, tenen de portar un règim de vida i distinció que en la majoria dels cassos no corresponen als migrats salaris que disfruten.

I si avants de la desditzada i malhaurada guerra que assota al món, la dependència mercantil ja tenia prou feina per a solventar les necessitats apremiants de la vida; com volèu avui que pugui viure decentment, si tot, absolutament tot, ha sofert una alça important?

Obtindràn satisfacció en la demanda que's farà? Si per una part, tenim en compte que generalment, els patróns no son gaire propicis al millorament del seu personal, haurém de dir amb sentiment que serà feina inutil. Si, per altra part, tenim en compte que els patróns son homes com nosaltres i com tals s'han de sentir altruistes i dignes d'ésser respectats per els seus subordinats, hem de creure que farán un gest honorós i sens cap dificultat accedirán a la demanda.

Aixís voldriem que sigués. El dependent de comerç, braç dret i principal del comerciant, avui està passant un gros calvari de lluita per la vida i el dependent de comerç, com ser humà, té dret a viure, com tenen el deure de protegir-lo, quins de la seva intel·ligència i treball, veuen els seus cabals augmentats.

RENOVACIÓ, que sempre s'ha fet seves les qüestions de raó i justícia, se posa enterament de part de la dependència mercantil, per a ajudar-la amb lo poc o molt que valém a llur millorament social.

X.

Trucs

Aquestes bones animetes requetés s'han enfadat perquè'ls déiem farrucos.

Bueno, passém en que ho son. Vés qui no'ls acontenta, pobrets, si son tan macos! Angelets fins, reiets nostres, ratetes dolces! Si'ls hi tornèu a dir cuques-feres us clavo una plantofada.

Ara, en lo que podèm passar es amb alló que diuen—de bona fé—que treballen en defença d'un ideal. Fugiu, homes, fugiu, sempre serèu de la broma, vesaltres. Sabèm d'un ideal republicà, d'un ideal socialista, d'un ideal monarquèic, d'un ideal-Chelito; però un ideal carlí o jaumí? I ara, que us heu begut l'enteniment?

En tot cas el vostre serà l'ideal-menjadora. Si, homes, si, ben conegut és i ben clà ho diu, per altra part, aquell espatarrant lema que m'en habillèu: D. P. R. = Donèn Palla al Ruc. Apa.

Encare que sigui discrepar de l'opinió del crític militar de *El Tarraconense*, aixó de Verdún va resultant més verdúm de lo que semblava a primera vista. Per mi,—i consti que ni a estratègia de taula de café arribo,—els alemanys aquesta vegada juguen a la *gana-pierde*. Guanyant, aixó es, apoderant-se del camp fortificat de Verdun, perden: en esforç, en material, en homes (i aixó darrer es lo més dolorós, car els homes s'acaben i no hi hà medi de fabricar-ne, encare que la tècnica i la ciencia alemanya s'ho posi al cap). I perden... *ni una paraula més*; aquella auriola de la gran farsa d'alemanya caurà com un castell de cartes.

Reasumiendo. Si guanyen, aquet fet d'armes no tindrà cap repercussió en el resultat final de la guerra. Si fracassen,—com és lo més probable,—des de ara ja pot dir-se que'ls alemanys han begut oli i més prompte que la vista.

De que rièu, perquè parlo amb tó axiomàtic? Que us penséu que no més hi pot parlar Madame

Thebes? I encare us diré que aquesta gran pitonissa francesa quan l'encerta l'endevina, mentres que lo que jo us dic hi podèn pujar de peus perquè es com si jugués a cartes vistes.

Mirèu com escolten els requetés. No ho sabèu? Ara volen penjar el retrat den Prat a la sala d'actes del Circul. Aixís al menys corre la noticia. Ai, si Don Jaume ho sab! Si la noticia's confirma, jo l'hi xerraré.

◆ ◆ ◆

Viure precari

Tras la muralla d'un xanfrá s'aixeca enlaire blau-mari; és un fantasma ciutadà, del bosc pretèrit l'últim pí. Ell ha vist raure temps enllá la brosta, 'ls arbres, un camí; el dolç oxigen s'emportá la impura boira del tragí. Tens la mort pròxima, pi abet ara que uns homes prenen mides i amb unes cintes infinides vora-voregen ton indret. Es la ciutat que's vá estenent menjant-se'l bosc perennement.

J. COSTA I POMÉS.

◆ ◆ ◆

En el "Centro Industrial"

Curset de Cultura Industrial

El dimars últim tingué efecte en el «Centro Industrial» la primera de les conferències anunciades a càrrec del Secretari de dita societat, el nostre amic particular En Francisco Nel-lo.

El no haver pogut pendre notes a causa de tractar-se d'una conferència llegida, ens privá avui de donar a nostres llegidors les primícies d'una peroració—millor dit—d'una literatura que al anar avalada per una gran riquesa de datos estava enriquida per un amarament d'amor a Catalunya i d'una idolatria a les coses de Tarragona.

El tema a desentrotllar fou «Nocions generals de l'Indústria.—Historia de la seva importància en l'humanitat, a Espanya, a Catalunya i a Tarragona.—L'Industrialisme català», i la disertació fou precedida per unes breus i eloquents paraules de salutació pel nostre amic Ponz.

La concorrencia que al ésser forsa escullida era nombrosa sapigué correspondre al treball del conferenciant amb uns forts picaments de mans.

Per al dijous proper, día 9, está anunciada la segona conferència d'aquesta serie tan interesant; nosaltres volem recomanar l'assistència puix aitals actes concreten l'aforisme històric de «instruir delectant».

◆ ◆ ◆

De l'Ajuntament

Sessió del 26 de Febrer

Hi assistiren tots els regidors, excepte l'Alcalde, per lo que va presidir el Sr. Orovio.

Se aprová tota l'ordre del dia en la qual hi havia favorablement informada una instancia de varis veïns demanant se continués la cimentació del carrer de Sant Agustí.

Al ésser al període de precs i preguntes en Nin digué tenia noticia de que la Congregació de la Sang te presentada una instancia demanant certa cantitat per a donar major esplendor a la professó del Divendres Sant, opinant que la Comissió de Festes no deu accedir a aquesta sollicitud per les crítiques circumstàncies que atrevesém, a lo que li contestá l'Ollé dient que trovava era molt aviat porque fes aquestes manifestacions en Nin, i que la comissió ho tindrà en compte tot quan estudi la instancia.

Loperena se queixá, de la manca de llum en la Baixada de Toro i demaná s'hi coluqui un arc voltaic en les escales del Zic-zac. També demaná que s'ordeni se tregui aquella valla que hi ha al carrer d'August puix les obres que la feien necessaria han acavat.

L'Albafull anuncia un prec al president de la comissió de Hisenda i Prat diu que no permet prec de aquesta índole la llei municipal la qual ordena se adressin tots a la presidencia.

No ho creu pas així l'Albafull parlant de aixó i sosté vius diàlegs amb Prat i Nadal envers de que si es o no reglamentari lo que l'Albafull está fent. En aquesta forta discussió se promou un escàndol en que s'hi barrejá el públic aixecant la sessió el president desseguit.

NOVES

Les sessions de l'Ajuntament continuen essent borrascoses, l'espectacle que estan donant la majoria i els populars es ben deplorable i el públic que numerós continua assistint-hi, está demostrant que comensa ja a pesar-li que tan llastimosament perdin el temps els que deurian cuidar-se mes de la bona marxa de la ciutat, que no de coses insignificants per al veïnat.

La Junta de Obres del Port a petició de l'Associació de Consignataris, Agents de Aduana i Comissionistes de tranzit, ha demanat a la Superioritat autorització per a fer el projecte general del nostre port.

Es feia aquest acord necessari doncs que el calat pel seu gran tonelatje de cada dia exigeix mes fondarie en els ports.

L'Ajuntament sembla pendrà en consideració la petició dels veïns del carrer de S. Agustí, demanant sia esfaltat el tros de carrer que falta.

Aixís mateix es parla de canviar l'acera fentles de llosetes com les del carrer Reial.

Veuriem amb gust les dugues mollores que adornarien el carrer de mes transit de nostre ciutat.

El dijous va contraure matrimoni, a Lleida, nostre amic particular el jove i actiu comerciant d'aquesta ciutat En Manuel Vilar de Orovio, amb la distingida senyoreta lleidatana Na Mariana Guix.

Després de la cerimonia, els nuvis varen empendre viatge en automóvil per a Barcelona i des de la ciutat comtal en vapor cap a Cádiz, proposat-se visitar les principals poblacions andaluses, regresant per Madrit y Saragossa.

Al endreçar nostra felicitació a la jova parella Vilar-Guix, els hi desitjem tota classe de benhaurances en el seu nou estat i una inestroncable lluna de mel.

Durant tots aquests darrers dies, ha estat molt visitat el «Mas Caballé», amb ocasió d'haver funcionat els pous de l'aigua que ha d'abastir a Tarragona.

L'Orfeo Tarragoní está preparantse per a pendrer part en les properes festes de Pasqua.

El ball mes grand, de tots els fins ara fets, es sens dubte el del dijous gras que se celebrá al Teatre Principal amb una nombrosa concorrencia de *apaxes* de ambdós sexes, aixís com també una munió de disfresses de varis estils, arribant a fer-se impossible el poguer dançar, per estar completament atapaída de paretles l'ample platea.

Se sorteijaren dos valiosos regals per a les *apaxes*, l'un, i l'altre per al reste de disfresses.

Per a demà, dilluns, está anunciada la sortida de una cavalcada, que anirà a la estació a rebre al Rei Momo, que vindrà de Barcelona per a estar entre nosaltres durant unes hores, cosa que ha pogut obtenir la comissió de «Gatzara S. A.» després de molts treballs.

Bon acavament de la temporada carnavalesca desitjem a «Gatzara S. A.», de qual resultat pot restarne orgullosa, puix que el èxit obtingut ha sigut sorollós en extrem.

Tarragona : Imp. Llorens i Cadré : Fortuny, 4

ANTIGUA CERRALLERIA :- de la :-
Vda. de Baldomer Baró

Plaça del Rei, 7 i 10

Se construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., baix la direcció den
PAURUIZ

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissió general
 de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **DR. RABADÁ**
 Per a més informes dirigir-se al domicili social:
 Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroteràpia i anàlisis micro químic d'orina i productes patològics.
 Sero-Reacció de Wassermann.— Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADÁ

*Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melgè
 de les Cases de Socors de Barcelona*

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7.— Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit.— Per a'ls pobres, franca
 dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 90, entressol. — TARRAGONA

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

DE
JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamany: Escribanies : Plumes
 Stilogràfiques : Pesa-carres : Copiadors, etc : Gran novetat en pitja pa-
 pers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

FERRETERIA MALLOL

Bateria de cuina :: Eines de totes classes :: Articles per
 a magatzems de vins i olis.

Objectes per a regalos — — Articles per a Sports

Sant Agustí, 9 i 11. — Tarragona

Sastreria Novitat

LLUIS MONTSERRAT

PORTALET, 1

PLASSA DE LA FONT, 51

TARRAGONA

PERE SIMÓ ROMEU

ESPECIALISTA EN ENFERMETATS DE LA BOCA I DENTS.

Curació de la cariè dentaria i obturacions en plata, platino, marfil : Orificacions : Tre-
 ball d'escola americana : Ponts, corones, pivots, dent espiga : Dents i dentadures de
 totes classes i preus : Cirurgia i tractament pràctic-modern per a la curació de les enfer-
 metats de la boca i extraccions.

CONSULTA tots els dies, de 9 del matí a les 4 de la tarda, menys els diumenges.

RAMBLA SANT JOAN, 53, PRAL.
 TARRAGONA

AL DIA

Rambla de Sant Joan, 40

NOVITATS

BISUTERIA

PERFUMERIA

BRODATS

ROBA BLANCA FETA

CORBATES

GUANTS

COLLS I PUNYS

BANOS I STORS

HIMALAYA

El rei dels
 licors estomacals

FABRICANTS:

Fills de Joan Vilá Granada

MARCA REGISTRADA

Gran Diploma d'Honor en
 l'Exposició
 de Buenos Aires.

Demanèulo en els cafès i pasteleries

Indicat per a casaments,
 batetjos i banquetes

Perruqueria Americana

SERVEI APARTAT
 PER A CADA CLIENT

Massatge facial elèctric

UNIÓ, 3

Casa Lliteras

Recomana al públic
 sos acreditats Cafés

Torrefacció diària

Gran assortit de articles
 del ram de ultramarins.

Garantia absoluta amb la
 qualitat dels seus gèneros.

Servei a domicili

MAJOR, 3

TARRAGONA

Francisco Potau

Calçat fet
 i a la mida

Rambla S. Joan, 52

TARRAGONA

COLMADO CENTRAL

DE
FREDERIC MIRET

Fruites fresques, embutits, fiam-
 bres, conserves, vins, xampany
 :: i tota classe de comestibles ::

UNIÓ, 28 — TELEFON 245

TARRAGONA

PERE LLORET

CORREDOR REIAL DE COMERÇ

Apodaca, 9

Corbates i articles per a home

GILBERT GERMANS

PREUS BARATOS

JOAN ESBERT

FARMACÉUTIC

UNIÓ, 22

FRANCISCO COCA

Lo millor en comestibles

RAMBLA DE CASTELAR, 24

MENJADORS DEL JARDÍ

DE
FRANCISCO LÓPEZ

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 1,50 pessetes en
 endavant i a la carta.

Hospedatges per temporada a preus con-
 vencionals.

: Habitacions amb llum elèctrica :

MOSTELLE

(RAIMOST)

Suc de raim sense alcohol

The Grape Juice Co. L^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més
 higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les
 malalties i convales-
 cencia

Se ven per tot arreu

Fàbrica de Braguers i de Aparatos Ortopèdics

(TRENCA TS)

Molts son els qui venen braguers, emprò molt pocs saben construir-ne.
 Costa col·locar un braguer, però moltíssim costa construirlo, doncs avans que col·locarlo bé, es
 indispensable sapiguero construir, perquè sense la ciencia i pràctica de construcció mai pot ad-
 quirir-se la de col·locació.

EL BRAGUER-ARTICULAR-REGULADOR sistema MONTSERRAT es el mes pràctic i
 modern per a la retensió i curació de les hernies per cròniques i rebel·des que siguin.
 Grans existències de BRAGUERETS DE GOMA per a la radical curació de les hernies de la
 infancia i tot la concernent a Cirurgia i Ortopèdia.

ESPECIALITAT EN LA CONSTRUCCIÓ DE FAIXES VENTRALS

CASA MONTSERRAT - UNIÓ, 34 - TARRAGONA